

Motion till riksdagen 2019/20:1568

av Jan R Andersson (M)

Lök- och bönodling på Öland

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om växtskyddsmedel vid odling av lök och bönor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kemikalieinspektionen vid beslut ska bedöma risk kontra nytta innan beslut fattas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag är Sverige i princip självförsörjande på lök. Endast under den absolut sista delen av säsongen behöver lök importeras för att försörja den svenska marknaden. Detsamma gäller flera baljväxter som till exempel bruna bönor, vilka idag nästan enbart odlas på Öland.

Svenskproducerade bönor av olika slag har under de senaste åren ökat kraftigt. Både storkök, privatpersoner och andra tillagningskök använder i allt större andel olika typer av bönor för att höja innehåller av protein i sin matlagning. Det är givetvis bra då baljväxter bland annat bidrar till en sund växtrotation och odlingen minskar dränaget av kväve relativt andra jordbruksprodukter.

Men nu är den svenska produktionen av dessa produkter starkt hotad. På grund av en extensiv tolkning av den svenska kemikalielagstiftningen har Sverige, som enda land i EU, beslutat att förbjuda ett antal växtskyddsmedel vilka omöjliggör konventionell odling av lök och bönor i Sverige.

Effekten av detta kommer att bli en kraftigt ökad av import av dessa produkter med både ökad miljöbelastning och förlust av svenska arbetstillfällen. Svensk lök och svenska bönor har redan idag, med användning av de snart förbjudna växtskyddsmedel, jämfört med likvärdiga produkter odlade utanför Sverige extremt låga uppmätta halter av restprodukter härstammandes från växtskyddsmedel.

I andra EU-länder, som därmed tillämpar samma EU-lagstiftning, har de myndigheter som fattar beslut i frågor om växtskyddsmedel alltid att i sina bedömningar väga

risk kontra nytta. Om det exempelvis inte finns några ersättningsprodukter kan dispens ges i andra länder. Den möjligheten finns inte enligt den svenska tolkningen vilket gravt missgynnar svenska näringsidkare och därmed hotar en hel näring.

Ett alternativ till konventionell odling av nämnda produkter är att odla ekologiskt. I Sverige med stora lönekostnader och en relativt liten del av dessa produkter idag ekologiskt odlade är denna möjlighet givetvis begränsad. Risken är istället att den lilla andelen idag ekologiskt odlade produkter även den försvinner. Den svenska kemikaliepolitiken, administrerad av Kemikalieinspektionen och regeringen, kommer därmed leda till färre jobb, större miljöpåverkan och sämre produkter för konsumenten om inte svenska jordbrukare tillåts verka på likvärdiga villkor som sina konkurrenter inom EU.

Jan R Andersson (M)